

วิธีดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานคณบดีวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. เพื่อศึกษาอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานคณบดีวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอ

ประชากร

จำนวนประชากรที่อยู่ในขอบข่ายของการวิจัยครั้งนี้คือ ศึกษานิเทศก์อำเภอทุกคนที่กำลังปฏิบัติงานในภาคเหนือ จำนวน 15 จังหวัด คือ

จังหวัดพิจิตร อำเภอเมืองพิจิตร อำเภอบางกระทุ่ม อำเภอพรหมพิราม อำเภอนครไทย อำเภอบางระกำ อำเภอวังทอง อำเภอวิไลย์ อำเภอชาติตระการ

จังหวัดกำแพงเพชร อำเภอเมืองกำแพงเพชร กิ่งอำเภอไทรงาม อำเภอชาณุวรลักษบุรี อำเภอลองชลุง

จังหวัดตาก อำเภอเมืองตาก อำเภอบ้านตาก อำเภอแม่สอด อำเภออุ้มผาง จังหวัดพิจิตร อำเภอเมืองพิจิตร อำเภอบางมูลนาก อำเภอโพทะเล

อำเภอสามงาม อำเภอโพธิ์ประทับช้าง กิ่งอำเภอวังทรายพูน

จังหวัดเพชรบูรณ์ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ กิ่งอำเภอศรีเทพ อำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า อำเภอชนแดน กิ่งอำเภอบึงสามพัน

จังหวัดนครสวรรค์ อำเภอชุมแสง อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอลาดยาว อำเภอพยุหะคีรี อำเภอโก่งกระเพาะ อำเภอท่าตะโก อำเภอหนองบัว อำเภอไพศาลี อำเภอตากฟ้า อำเภอเก้าเลี้ยว

จังหวัดสุโขทัย อำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอสวรรคโลก อำเภอสรีสำโรง
อำเภอทุ่งเสลี่ยม อำเภอศรีสำดัมย์ อำเภอคีรีมาศ อำเภอบ้านคานลานหอย กิ่ง
อำเภอศรีนคร อำเภอกงไกรลาศ

จังหวัดอุตรดิตถ์ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ อำเภอลับแล อำเภอตรอน อำเภอ
พิชัย อำเภอน้ำปาด อำเภอท่าปลา

จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอหางดง อำเภอแม่ออน
อำเภอสารภี อำเภอสันกำแพง อำเภอกอยสะเก็ด อำเภอเชียงดาว อำเภอฝาง
อำเภอฮอด อำเภอพร้าว อำเภอแม่ริม อำเภอจอมทอง อำเภอสันกำแพง อำเภอ
แม่แจ่ม อำเภอฮกอย

จังหวัดเชียงราย อำเภอเมืองเชียงราย กิ่งอำเภอเวียงชัย อำเภอพาน
กิ่งอำเภอป่าแดง อำเภอแม่จัน อำเภอเทิง อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอเชียงของ
อำเภอแม่สรวย อำเภอป่าสัก อำเภอเชียงแสน อำเภอคอกคำใต้ อำเภอแม่ใจ
อำเภอจุน อำเภอเชียงม่วน

จังหวัดน่าน อำเภอเมืองน่าน กิ่งอำเภอบ้านหลวง อำเภอสา อำเภอปัว
อำเภอทุ่งช้าง อำเภอท่าวังผา อำเภอเชียงกลาง

จังหวัดแพร่ อำเภอเมืองแพร่ อำเภอวังทอง อำเภอสอง อำเภอลอง
อำเภอเด่นชัย อำเภอวังชิ้น

จังหวัดแม่ฮ่องสอน อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน กิ่งอำเภอแม่ลาน้อย อำเภอ
ปาย อำเภอขุนยวม

จังหวัดลำปาง อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเกาะคา กิ่งอำเภอเสริมงาม
อำเภองาว อำเภอแจ้ห่ม อำเภอห้างฉัตร อำเภอแม่ทะ อำเภอสมปราช
อำเภอแม่พริก

จังหวัดลำพูน อำเภอเมืองลำพูน อำเภอป่าซาง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยหรือใช้ในการสำรวจข้อมูล คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของศึกษานิเทศกรอำเภอที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งงานด้านวิชาการที่ศึกษานิเทศกรอำเภอจะท้องปฏิบัตินั้น ประกอบด้วย การนิเทศการศึกษา หลักสูตร แบบเรียน ประมวลการสอน ตารางสอน อุปกรณ์การสอน การวัดผล และห้องสมุดโรงเรียน

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากการค้นคว้าตำรา เอกสาร วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาอำนาจหน้าที่การปฏิบัติงานด้านวิชาการของศึกษานิเทศกรอำเภอในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดจาก ระเบียบ กฎหมาย พระราชบัญญัติ และหนังสือสั่งการของกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย แลวนำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อนำไปสอบถามความคิดเห็นของศึกษานิเทศกรอำเภอที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 แบบคือ แบบจัดลำดับความสำคัญ (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open End)

แบบจัดลำดับความสำคัญ (Rating Scale) มีตัวเลือก 4 ตัวคือ มากที่สุด มาก น้อย น้อยที่สุด ลักษณะของคำถามเป็นงานด้านวิชาการของศึกษานิเทศกรอำเภอในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วยงานด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ การนิเทศการศึกษา หลักสูตร แบบเรียน ประมวลการสอน อุปกรณ์การสอน ตารางสอน การประเมินผล ห้องสมุดโรงเรียน และปัญหาต่าง ๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งสิ้น 42 ข้อ

แบบปลายเปิด (Open End) เป็นการสอบถามความคิดเห็นของศึกษานิกรอำเภอกว่ามีข้อปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีจำนวน 4 ข้อ

ในการสำรวจความคิดเห็นของศึกษานิกรอำเภอกว่ามีข้อการปฏิบัติงานด้านวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามดังกล่าวข้างต้นชุดเดียวกัน นอกจากจะได้ออกสอบถามการปฏิบัติงานด้านวิชาการและปัญหาต่าง ๆ ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการแล้ว ผู้วิจัยยังได้ออกสอบถามสถานภาพส่วนตัวใดแก อายุ วุฒิเมื่อเริ่มเข้ารับราชการ วุฒิปัจจุบัน ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง และได้สอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดของสำนักงานศึกษานิกรอำเภอกว เช่น จำนวนโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในอำเภอก จำนวนครั้งที่ศึกษานิกรอำเภอกไปตรวจเยี่ยมโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในปีการศึกษา 2518 เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด และกระทรวงศึกษานิกร รวมทั้งจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษานิกรอำเภอก

การทดลองแบบสอบถาม

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือคือ แบบสอบถามแล้ว ได้นำไปทดลองกับศึกษานิกรอำเภอกที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศึกษานิกรอำเภอกที่กำลังช่วยราชการในกระทรวงศึกษานิกร โดยการไปส่งแบบสอบถามและสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ได้สอบถามและสัมภาษณ์ถึงการทำงานและความคิดเห็นเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ดียิ่งขึ้น เมื่อได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแล้ว จึงจะไปยังศึกษานิกรอำเภอกที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในภาคเหนือ

รายละเอียดการส่งและเก็บข้อมูล

จังหวัด	จำนวนอำเภอ ที่ส่งข้อมูล	จำนวนข้อมูล ที่ได้รับคืน	คิดเป็นร้อยละ
พินิจโลก	8	6	75.00
กำแพงเพชร	4	3	75.00
ตาก	4	2	50.00
พิจิตร	6	5	83.33
เพชรบูรณ์	6	4	66.67
นครสวรรค์	10	9	90.00
สุโขทัย	9	7	77.78
เชียงใหม่	15	10	66.67
เชียงราย	15	11	73.33
น่าน	7	3	42.86
แพร่	6	4	66.67
แม่ฮ่องสอน	4	1	25.00
ลำปาง	9	4	44.44
ลำพูน	2	1	50.00
อุตรดิตถ์	6	4	66.67
รวม	111	74	66.67

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังศึกษานิเทศก์อำเภอที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ในภาคเหนือ ไม่รวมถึงผู้ที่ลาไปศึกษาต่อ หรือผู้ที่รักษาราชการแทน โดยทางไปรษณีย์ โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังศึกษานิเทศก์อำเภอ จำนวน 111 คน เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 74 คน ถือว่าได้รับข้อมูลคืน 66.67 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ของแต่ละกลุ่ม หากกระจายละจากจำนวนผู้ตอบ ซึ่งประชากรทั้งสิ้นมีจำนวน 74 คน จึงถือว่าประชากร 1 คน คิดเป็น 1.35 เปอร์เซ็นต์ และจัดข้อมูล 42 ข้อ ออกเป็น 5 พวก ตามลักษณะงานด้านวิชาการของศึกษานิเทศก์อำเภอที่จะรองรับฝึกสอนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดคือ (1) การนิเทศ การศึกษา (2) หลักสูตร (3) แบบเรียน ประมวลการสอน อุปกรณ์การสอน (4) การรายงาน การประเมินผล ห้องสมุดโรงเรียน (5) ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ

ในการหาค่าเฉลี่ยหรือมัธยิมเลขคณิต ใช้สูตร¹

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด (Open End) จำนวน 4 ข้อนั้น ผู้วิจัย ได้คัดลอก แลวนำมาจัดกลุ่มต่าง ๆ ตามประเภทของความคิดเห็นที่มีลักษณะคล้าย ๆ กัน

¹ประคอง กรรณัฐกุล, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพฯ : ไทย-วัฒนาพานิช, 2515), หน้า 40.